

hlas, poněvadž tu nemůže býti řeči o svobodném, jasném a určitém projevu smluvní vůle zaměstnaného, není oprávněna, poněvadž nemohlo býti žalobci zabráněno, by ze služby nevystoupil, když s návrhem žalované nesouhlasil. Bezpodstatná jest i námitka, že jde tu v pravdě o obcházení předpisu §u 6 zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n., že práce přes čas má býti placena zvlášť, ježto zákon nezakazuje, by práce přes čas nebyla odměňována paušálně, jak se v tomto případě stalo.

### Čís. 6637.

**Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 7. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).**

Nepříčí se zřejmě zákonu (§ 16 nesp. říz.), byl-li nižšími soudy zamítnut návrh na zápis změny stanov společenstva s ručením obmezeným, již měl býti snížen členský podíl, ani názor nižších soudů, že k platnosti usnesení o této změně stanov nestačí, že na valné hromadě byl přítomen a zastoupen počet členů, stanovami pro tento případ vyžadovaný, nýbrž dlužno též vykáhati náležitě, že valná hromada byla dle stanov patřičně svolána, a to zápisem o valné hromadě nebo podle okolností případu jiným způsobem, nikoli však potvrzením představenstva.

Ve formě společenstva nelze provozovati podnik (autobusové spojení), jenž má sloužiti nejen potřebě členů společenstva, nýbrž i obecným zájmům obyvatelstva.

Rejstříkový soud jest oprávněn naříditi změnu stanov ve společenstevním rejstříku již zapsaných, příčí-li se zákonu.

Zákonu se nepříčí předpis stanov, že představenstvo společenstva může odmítnouti bez udání důvodů osobu, hlásící se za člena.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1926, R I 938/26.)

Rejstříkový soud zamítl opověď společenstva s r. o., by byla zapsána změna §u 5 stanov do společenstevního rejstříku, a zároveň vyzval společenstvo, by odstranilo rozpor stanov se zákonem kromě jiného změnou §u 2 stanov co do účelu a předmětu podniku společenstva a §u 3 stanov co do odmítnutí osoby hlásící se za člena bez udání důvodu a to tak, jak toho vyžaduje § 1 zákona ze dne 7. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Důvody: Zamýšlená změna §u 5 stanov snížením členského (závodního) podílu z dosavadních 500 Kč na 400 Kč odporuje zákonu, neboť společenstvo s ručením obmezeným změnou mění rozsah ručení členů (§ 12 stanov) a dotýká se tak nabytých práv svých věřitelů bez jejich svolení. Na tom ničeho nemění, že § 5 takto změněný uvádí, že snížení slouží k úhradě ztrát bez újmy práv věřitelů společenstva, když tento přídatek dopouští výklad různý. § 76 zák. čís. 70/1873 ř. z. u porovnání a v souvislosti s § 54 a násl. zák. čís. 58/1906 ř. z. o společnostech s ručením obmezeným. Krom toho není náležitě prokázána platnost usnesení o této změně stanov. Nestačí, že byl na

valné hromadě přítomen a zastoupen dle stanov pro tento případ potřebný počet členů, vykámati jest také náležitě, že tato valná hromada byla dle stanov patřičně svolána. Jen náležitě svolaná valná hromada může se platně usnášeti (§ 30 cit. zák.). Firemní potvrzení ve směru tom dodatečně učiněné nepostačuje, poněvadž příslušné a věrohodné zjištění o tom musí dle §u 18 druhý odstavec min. nař. čís. 71/1873 ř. z. obsahovati zápis o valné hromadě, tedy zjištění pod kontrolou účastníků na valné hromadě, jinak průkaz ten podati jest dle okolností případu jiným způsobem, ne však potvrzením představenstva, které samo sobě potvrzovati nemůže, že vyhověno bylo předpisům stanov (§ 34 cit. zák.).

Podle nyní platného § 2 stanov má společenstvo za účel a předmět podniku osobní a nákladní dopravu nejen pro potřebu svých členů, nýbrž i a to zvláště sloužiti má obecným zájmům obyvatelstva jmenovaných měst. Podle §u 1 zák. čís. 70/1873 ř. zák. jsou společenstva určena ku napomáhání hospodářství a výdělku svých členů, čímž vyloučeno jest sledování zájmů nečlenů nebo zájmů obecných. Lze uznati, že tento podnik jest prospěšný i pro nečleny, nelze ho však právě vzhledem ku zásadě §u 1 cit. zák. provozovati v právní formě společenstva. Podle §u 3 může představenstvo společenstva osobu hlásící se za člena odmítnouti bez udání důvodů. Poněvadž se osobě takové ani nevyhražují opravné prostředky (odvolání se k valné hromadě), jest odmítnutí nezvratitelné. Takto jest dáno zcela do vůle představenstva přijati či odmítnouti člena, třebaže si zvolil sledování obecných zájmů obyvatelstva. Tím staví se společenstvo v rozpor se zásadou §u 1 cit. zák., podle něhož počet členů společenstva jest neuzavřený. Vedoucí zásadou při společenstvech jest poskytnouti osobám hospodářsky nedostatečně založeným možnost napomáhati si navzájem sdružením. Mohlo by se snad namítnouti, že zápisem ustanovení těch do rejstříku nabyta byla pro členy práva nezměnitelná. Než námitka taková jest bezpodstatná, poněvadž práv nabývati lze pouze podle zákona, ne však proti zákonu. Dlužno tedy zjednati nápravu. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil, poukávav k jeho důvodům.

N e j v y š š í s o u d vyhověl částečně dovolacímu rekursu a napadené usnesení, pokud jím bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu co do příkazu, by byl změněn § 3 stanov, změnil v ten smysl, že příkaz tento odpadá, jinak dovolacímu rekursu nevyhověl.

#### D ů v o d y:

Předem nutno uvést, že stěžující si družstvo napadá usnesení rekursního soudu výslovně jen potud, pokud jím byla potvrzena část usnesení rejstříkového soudu, již společenstvo bylo vybídnuo, odstraniti rozpor stanov se zákonem a že se také vývody dovolacího rekursu zabývají jen touto částí. Tím jest určen rozsah přezkumu usnesení rekursního soudu ve smyslu dovolacího rekursu soudem třetí stolice a jest proto bezvýznamným blíže neodůvodněný návrh tohoto rekursu, by bylo napadené usnesení změněno také v části první v ten rozum, že se naří-

zuje zápis přihlášené změny § 5 stanov do společenstevního rejstříku. Pokud by stěžovatel tím snad přece minil napadati potvrzující usnesení rekursního soudu též v tomto směru, byl by ostatně dovolací rekurs neodůvodněný, poněvadž tu není podmínek §u 16 cís. pat. z 9. srpna 1854, čís. 208 říš. zák. Nedostává se však těchto předpokladů ani co do souhlasných usnesení nižších soudů, pokud jde o nařízenou změnu §u 2 stanov co do vymezení účelu a předmětu podniku společenstva. Ve věci samé stačí poukázat ku správným důvodům napadeného usnesení. Pokud jde o výtku, že není přípustno, by byla nařízena změna stanov ve společenstevním rejstříku již zapsaných, dlužno uvést, že dle zásad §u 3 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák. a §§ 2 a 9 zák. ze dne 10. června 1903, čís. 133 ř. zák. jest rejstříkový soud povinen dbáti z moci úřední toho, by byly zachovány předpisy o opovědi k zápisu do obchodního rejstříku a by byly odstraněny nesprávnosti, odporující zásadám společenstevního zákona. Jest nerozhodno, že stanovy, obsahující předpis, příčící se zákonu, byly již ve společenstevním rejstříku zapsány, neboť tím není nijak dotčena právě uvedená dohlédací povinnost rejstříkového soudu, to tím méně, ježto nezákonný zápis v rejstřík, ať se již stal ze skutkového neb právního omylu, nemůže býti základem práv a závazků. Naproti tomu nelze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že jest nepřipustnou výhrada stanov, že může představenstvo osobu, hlásící se za člena, odmítnouti bez udání důvodů. Tento předpis stanov (§ 3) není v rozporu se zásadou §u 1 zák. čís. 70/1873. I když jest počet členů družstva po zákonu neuzavřený, není tím ještě řečeno, že by musili býti přijímáni členové bez omezení nebo že by musil býti za člena přijat kdokoli, i kdyby se vzhledem ke známým poměrům nedalo očekávat, že bude moci dostáti svým povinnostem a že nezneužije svých práv na úkor celku. Jest v povaze věci, že nelze vždy důvody nepřijetí, byť i oprávněné, uchazeči sděliti. Přenášejí-li stanovy rozhodování o přijetí za člena výhradně na představenstvo, což zákon nezakazuje, děje se to za účelem zjednodušení a urychlení postupu při přijímání členů, ale jest to také věcí důvěry, ježmuž zneužití možno čeliti odvoláním představenstva, které jest kdykoli přípustným (§ 15 zák.). V této části jest tedy napadené usnesení ve zřejmém rozporu se zákonem a dovolací rekurs v §u 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. odůvodněn.

### Čís. 6638.

**V nesporném řízení neplatí předpisy §§ 419 a 430 c. ř. s.**

**V nesporném řízení není dovolací soud vázán pravoplatným rozhodnutím rekursního soudu o přípustnosti dovolacího rekursu do usnesení, jímž rekursní soud své původní usnesení opravil.**

**V nesporném řízení jsou soudy povinny předložit opravné prostředky vždy oprávněmu soudu a to i tehdy, kdyby je pokládaly za opožděné nebo nepřipustné, vyjímajíc případ §u 14, druhý odstavec, nesp. řiz.**

**V řízení o svolení k výpovědi jest nepřipustným dovolací rekurs (§ 4 (5) zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.) do doda-**